

A koronavírus járvány és az energiák piaca

dr. Szilágyi Zsombor
c. egyetemi docens
Miskolci Egyetem

Árrobbanás az energia piacokon Földgáz

- Okok:** energia/szén hiány Kínában
- EU:** orosz földgáz import függőség csökkentése
Északi Áramlat 2. vezeték üzembe helyezése
ukrán tranzit minimalizálása
oroszok csak a hosszú távú szerződéseket teljesítik
föld alatti tárolók alacsony töltöttsége
LNG hiány
holland, norvég kitermelés csökkenése

Árrobbanás az energia piacokon Földgáz

M+1 földgáz árak a tőzsdéken (Eur/MWh):

	TTF	CEGH	HUDEX
2020 06 10	4,69	5,61	...
2020 09 14	10,47	10,43	...
2020 12 02	14,99	14,26	...
2021 05 05	23,84	24,04	...
2021 10 18	88,50	88,90	92,43
2021 12 28	106,56	107,66	114,64
2022 03 03	160,95	163,44	154,24
2022 04 11	100,03	102,23	105,71
2022 05 20	90,98	93,43	93,26
2022 06 02	83,96	85,95	87,33

Árrobbanás az energia piacokon Villamos energia

HUDEX áram piac: 2019 1778 GWh
2020 2990 GWh

Villamos energia árak a HUDEX tőzsdén, következő hónapra
Eur/MWh

2021 07 30	103,20
2021 12 17	388,54
2022 03 03	348,45
2022 04 27	228,44
2022 05 20	217,50
2022 06 02	228,63

Árrobbanás az energia piacokon

Szén-dioxid kvóta a lipcsei tőzsdén

	Ár (euró/tonna)	forgalom (ezer tonna)
2021 05 14	55,87	15
09 10	60,98	46
10 22	58,30	33
12 16	82,41	16
2022 02 04	95,95	31
03 21	77,99	96
04 08	79,80	32
05 16	88,28	102
05 26	83,00	4

Orosz-ukrán háború

**Cél: orosz befolyás Ukrajnában
katonai nyomásgyakorlás
lejáratási propaganda**

**Ukrán reakció: katonai ellenállás
menekültek
hatalmas áldozat vállalás**

**Világ reakciói: Ukrajna mellé állás
(Oroszország mellé állás)
anyagi, katonai segítség nyújtás
menekültek fogadása
orosz gazdaság szorítása
embargó az orosz kőolajra és földgázra
fejlett technika visszatartása
személyek, vagyon visszatartás**

A háború következményei

Európában: menekülthullám

oroszb katonai fenyegetés Ukrajnán kívül
~ 200 milliárd m³ földgáz kiváltása
oroszb érdekeltségek befagyasztása
nagy hullámozás a tőzsdai árakban
légbör védelmi programok halasztása
áru hiány

Magyarországon: menekültek

új orosz földgáz import szerződés
óvatos fogalmazás
gyorsuló infláció

Az árrobbanás következményei Magyarországon

- Közvetlen költségvetési hatás: „rezsicsökkentés”, üzemanyag árstop**
- . Távhőszektor támogatás 40 milliárd Ft**
- .21 ezer kkv részére 8,5 milliárd Ft áramdíj kompenzáció**
- .2021. december: 350+755 milliárd Ft költségvetési megszorítás, állami beruházások**
- .208 milliárd Ft egyetemes szolgáltatási támogatás az MVM-nek**
- .Önkormányzati intézmények befogadása az egyetemes szolgáltatásba:**
 - . 30-35 milliárd Ft**
- .45 milliárd Ft a Mátrai Erőműnek a villamos rendszerbiztonság fenntartására**
- .Állami vagyon értékesítése: Rába, HungaroControl, 3 HM üzem**

Mit hoz a jövő? Hatósági árak

**Rendszerhasználati díjak: EU konform
évente felülvizsgálat**

**Hatósági fogyasztói árak (földgáz, villamos energia, távhő)
2013 óta
állami tulajdonú egyetemes szolgáltatók
több éven át nyereséges szolgáltatás
EU 2025-ig engedte**

A piaci energia árak ma a lakosságnak megfizethetetlenek

Mit hoz a jövő? Földgáz

Északi Áramlat 2. vezeték nem indul el

EU: orosz földgáz import kiváltása 2027-ig

föld alatti tárolók feltöltése: 2022-ben min. 80 %, 2023-ban min. 90 %

új LNG terminálok építése (Németország)

Amerikai többlet LNG szállítás Európába: 2022-ben +15 milliárd m³

2030-ig + 50 milliárd m³

föld alatti tárolók alacsony töltöttsége

LNG hiány

holland, norvég kitermelés csökkenése

HUDEX földgáz ár 2022 03 09.-én 2023 évre: 80,79 Euro/MWh

2022 05 30.-án

98,53

Mit hoz a jövő? Kőolaj

Kőolaj igények: OPEC 2022-ben elérjük a 100 millió hordó/nap szintet

IEA: 2022-ben 99,5 millió hordó/nap

US. EIA: 2022-ben 100,5 millió hordó/nap

Kőolaj árak: Goldman Sachs: 2022 átlag 85 USD/barrel

2023 150 USD/bbl

J.P.Morgan: 2022 végére 125 USD/bbl

2023 150 USD/bbl

Lukoil: 2050-re 380 USD/bbl

2022 05 29.-én: Brent 115,71

WTI 115,11

Mit hoz a jövő? Villamos energia

Villamos energia ára 2023-ban: 150...180 Euro/MWh

Új határ keresztező vezetékek építése

Mátrai Erőműben megszűnik a lignit tüzelés ~ 2025-ig

Napenergia hasznosítási program folytatása 2030-ig:

Háztartási 900...1000 MW

Kereskedelmi (50...500 kW): 1100...1500 MW

Ipari (> 500kW): 4000 MW

Szaldó elszámolási rendszer → bruttó rendszer

Egyensúlyozó gáztüzelésű erőművek: Mátrai Erőműben 500 MW

Tiszai Erőműben 1000 MW

Mit hoz a jövő? Tőzsdei energia árak 2023-ra

Földgáz HUDEX

22 02 17	52,31 Euro/MWh
22 02 28	65,26
22 03 09	80,79
22 06 02	88,74

Villamos energia HUDEX

22 02 21	144,34 Euro/MWh
22 03 11	173,30
22 04 04	190,24
22 06 02	250,46

**Bizonytalan ár prognózisok: sok befolyásoló tényező
Európai tőzsdei árak tendenciái azonosak**

Köszönöm a figyelmüket.

dr. Szilágyi Zsombor
drszilagyizsombor@freemail.hu